

MIINA ja MANU KIRJASTOSSA

Teksti: Tuula Puranen

Kuvitus: Kristian Huitula

SATUKUSTANNUS

Hyvä lukija,

Miina ja Manu kirjastossa on kirjoitettu selkokielelle.
Toivomme selkokielisestä tekstistä olevan hyötyä lukemaan
opetteleville lapsille ja suomen kieltä vasta opetteleville
sekä kaikille heille, joille kieli ei hahmotu kovin helposti.

Toimittaja, vapaa kirjoittaja Tuula Puranen on antanut tärkeän
ammattitaitonsa, selkokielien ja tarinan rakentamisen taidon
iloksemme. Kuvittaja Kristian Huitula on loihtinut Miinan ja Manun
innon ja ihmettelyn hauskoiksi kuviksi.

Kiitämme lämpimästi Tampereen kaupunginkirjaston lasten ja
nuorten osaston henkilökuntaa tärkeistä neuvoista.
Erityiset kiitoksemme kirjastonhoitaja Katariina Ahtiaiselle, joka on
tiivistänyt kirjan lopusta löytyviin teksteihin: miksi on tärkeää lukea
lapsille ja kuinka Suomessa kirjastoja voi käyttää.

Miina ja Manu ovat oppaita matkalla lukemisen haastavaan ja
ihmeelliseen maailmaan, joka on kaikkien ulottuvilla – kiitos julkisen
kirjastolaitoksen.

Tampereella 15.01.2014

Paula Hihnala, kustannuspäällikkö

101407

Miina ja Manu KIRJASTOSSA

ISBN 978-951-866-862-9

Tarina ja tekstin selkokielvi: Tuula Puranen

Kuvitus: Kristian Huitula

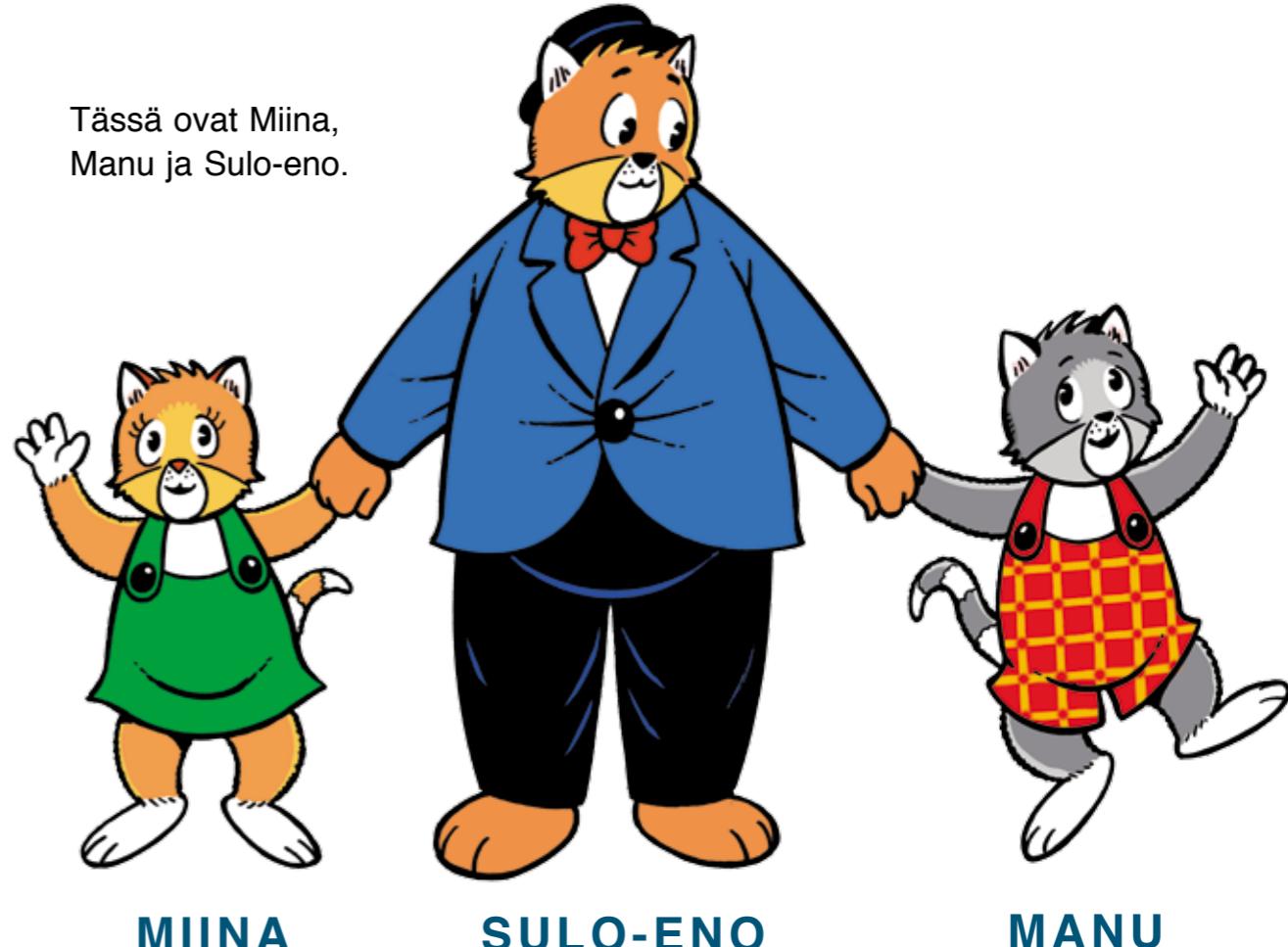
Väritys: Suvi Teerenhovi

Julkaisija: Satukustannus Oy, 1. painos

Painettu Suomessa 2014

www.satukustannus.fi

Tässä ovat Miina,
Manu ja Sulo-eno.

MIINA

SULO-ENO

MANU

Miina ja Manu ovat sisaruksia.
Miinalla on oranssi turkki.
Manun turkki on harmaa,
ja muutostenkin hän ja Miina
ovat erilaisia.

Miina on nokkela ja nopea.
Hän miettii ennen kuin toimii.
Miina osaa jo lukea,
ja hänenlä on tietoa
monista asioista.

Manu on hieman hidas ja kömpelö,
mutta hän innostuu helposti.
Manu on aina valmis seikkailuihin
ja joutuu usein kombelluksiin.

Miina ja Manu asuvat
Sulo-emon luona.
Sulo-eno pitää lapsista hyvää huolta.
Hän on turvallinen ja opettavainen.

Kesä on alkanut.
Ruoho on vihreää.
Kukat kukkivat ja
puissa on uudet lehdet.
Tuoksuu ihanasti kesältä.
Miina ja Manu ihastelevat luontoa
Sulo-enon kanssa.

Miina löytää kukan,
joka näyttää valkoiselta tähdeltä.
– Mikä tämä kukka on?
hän kysyy Sulo-enolta.
– Jahas, jahas, Sulo-eno miettii.
– Sehän taitaa olla metsätähti.

Miina haluaa poimia metsätähtiä.
Manukin kumartuu alas
katselemaan kukkia.
Äkkiä Manu huomaa kukkien alla
omituisen esineen ja
ottaa sen käteensä.
– Tässä on kukille maljakko,
hän hihkaisee
ja ojentaa esineen Sulo-enolle.

Sulo-eno ja Miina katsovat
outoa esinettä.
He ovat kummissaan.
Esine on kuin torvi,
mutta se ei soi.

– Manu, ei tuo ole maljakko,
Miina sanoo lopulta.
– Mikä se sitten on?
Manu kysyy.

– Minusta se näyttää ihan
mammulin hampaalta,
Miina vastaa.

– Mikä se mammutti on,
Manu kysyy Sulo-enolta.
Sulo-eno kertoo,
että mammutti on kuin
suuri karvainen norsu.
Mammutilla on
kaareva syöksyhammas
kärsän kummallakin puolella.
– Niin kuin tämä tässä,
Sulo-eno näyttää outoa esinettä.

Sulo-eno selittää,
ettei mammutteja ole enää.
Silti Manua pelottaa,
ja hän kuuntelee tarkasti
metsän äniä.

– Kuulitteko?
Nyt mammutti tulee,
Manu kiljaisee äkkii.
Miinakin kuuntelee.
Hän tunnistaa nopeasti,
mikä eläin pitää
noin hurjaan ääntä.
– Fasaani se vain rääkyy,
hän rauhoittelee.

Nyt Manukin näkee
kirjavan linnun,
jolla on pitkä pyrstö
ja rääkyvä ääni.

Miinalla ja Manulla on ollut
jännittävä päivä.
Ensin Manu löysi
omituisen esineen,
joka näytti
mammutin syöksyhampaalta.
Sitten Manu luuli,
että mammutti juoksee metsästä
heitä kohti.
Miina tiesi, että se oli vain fasaani.

Nyt on ilta,
ja Sulo-eno peittelee
Miinan ja Manun nukkumaan.
Hän toivottaa hyvää yönä.
Miina ja Manu jäävät kahdestaan.

Lapset eivät saa unta, koska
he ajattelevat mammuttia.
He alkavat kuiskailla.

– Kuvittele, jos mammutteja olisi
vielä olemassa, Manu supattaa.
– Missä ne nukkuisivat?
Miina kysyy hiljaa.
– Niille pitäisi olla
monta sänkyä, Manu arvelee.

Hetken kuluttua Manu sanoo:
– Olisi mukava tietää
mammuteista vähän enemmän.

Silloin Miina muistaa,
että hän kävi pienenä kirjastossa.
– Sieltä saamme tietoa mammutista,
Miina kuiskaa innostuneesti.
– Mennäänkö kirjastoon
jo huomenna? Manu kysyy.
– Mennään, Miina vastaa.
Otetaan kirjastokortti mukaan.

Pian lapset nukahtavat.
He näkevät aamuun asti unia
isoista ja karvaisista eläimistä.

Tuli seuraava aamu.
Tänään Miina ja Manu
lähtevät kirjastoon.

Miina ja Manu syövät nopeasti
Sulo-enon keittämän aamupuuron.
Sitten he kiirehtivät
polkupyörillä kirjastoon.

Kirjaston eteisestä he näkevät
melkein koko kirjaston.

– Tuoksuu samalta kuin silloin,
kun kävin täällä Sulo-enon kanssa,
Miina muistlee.

Miina ja Manu katselevat
ympärilleen ja kuuntelevat.
He kuulevat hiljaista puhetta
ja askelten ääniä.
Sanomalehdet kahisevat,
kun lukijat käänträvät sivuja.
Kaukana joku naputtaa
tietokonetta.

Aurinko paistaa sisälle
kirjaston ikkunoista,
ja säteet osuvat kirjoihin.
Kirjat ovat korkeissa hyllyissä.

- Voi miten paljon kirjoja, Manu huokaa.
- Miten me löydämme kirjan,
joka kertoo mammuteista?
- Etsitään kirjastonhoitaja
ja kysytään häältä apua,
Miina ehdottaa.

Miina ja Manu löytävät kirjastonhoitajan helposti.

- Hyvää päivää, he tervehitivät.
- Hyvää päivää, kirjastonhoitaja vastaa.
- Tarvitseteko apua?

hän kysyy ystäväällisesti.

Miina nostaa repusta esineen, jonka Manu löysi metsästä.

Hän näyttää sitä kirjastonhoitajalle.

- Meistä tuntuu, että tämä on mammulin hammas, sellainen syöksyhammas.

Haluaisimme löytää kirjan, joka kertoo mammuteista, Miina sanoo.

– Kirjassa pitää olla kuvia, koska en osaa vielä lukea, Manu huomauttaa.

– Minä autan teitä mielelläni, kirjastonhoitaja sanoo.
– Tulkaa mukaan!

Miina ja Manu seuraavat kirjastonhoitajaa, ja askel askeleelta heistä alkaa tuntua seikkailulta.

Tässä seikkailussa etsitään kadonnutta mammuttia, valtavaa karvaista eläintä!

Manu kuvittelee, että mammutti astuu esille kirjahyllyn takaa. Sen paksut jalat tömhätelevät kirjaston lattiaa vasten. Sen turkki tuoksuu heiniltä ja villiltä metsältä.

Manu kuulee, kuinka mammulin kärsä tuhisee, kun se haistelee kirjahyllijä.

Valtavat hampaat pudottelevat kirjoja hyllyistä. Kops! Kops! Äkkiä mammulin karhea turkki pyyhkäisee Manua.

– Manu! herärys!
Miina ravistaa hiljaa Manun olkapäätä.
– Taas sinä haaveilet.

Miina ottaa Manua kädestä, ja he jatkavat matkaa kirjastonhoitajan kanssa.

Kirjastonhoitaja selittää
Miinalle ja Manulle,
että kirjastossa on osasto,
jonka hyllyissä on kirjoja
eläimistä ja luonnosta.
– Sieltä me löydämme
mammuttikirjan, hän sanoo.

Eläin- ja luontokirjojen hylly
on kirjaston perällä.
Matkalla Miina ja Manu
haistavat herkullisen tuoksun.

– Miksi täällä tuoksuu
korvapuosteiltä? Manu ihmettelee.
– Tuoksu tulee kahvilasta.
Kirjaston kahvilassa on keittiö,
ja kahvilan täti leipoo siellä
korvapuosteja joka päivä,
kirjastonhoitaja kertoo.

Vesi herahtaa lasten kielelle.
He melkein tuntevat suussaan
tuoreen leivonnaisen maun.
– Mmm, kanelia ja sokeria,
Manu maiskuttelee.

Miina kuulee pianon soittoa.
– Voiko kirjastossa soittaa?
hän kysyy ihmeissään.

- Kyllä vain, kirjastonhoitaja vastaa.
- Meillä on piano kahvilan vieressä,
ja joskus asiakkaat soittavat sillä.
- Ihmeellistä, miten monenlaisia asioita
kirjastossa voi tehdä,
Miina ja Manu ihastelevat.

Miina ja Manu ehtivät
katsella ympärilleen, kun
kirjastonhoitaja vie heitä
mammattikirjan luokse.

He kulkevat käytävillä
kirjahyllyjen välissä.
Miinasta tuntuu,
että he sukeltavat
kirjojen meressä.
Kirjat ja auringon valo vain
välkkyväät hänen silmissään.

Hupsista!
Äkkiä Miina törmää
johonkin pehmeään.
– Oho, professori Pöllövaara,
anteeksi, Miina sanoo.
– Ei se mitään,
professori Pöllövaara vastaa.
– Olen juuri etsimässä kirjoja
uuteen tutkimukseeni ja
jäin vahingossa seisomaan
keskelle käytävää,
hän selittää.

– Me etsimme Manun kanssa
mammattikirjaa, Miina kertoo.
– Se onkin varmasti kiinnostava,
professori Pöllövaara vastaa.
Hän toivottaa lapsille kohteliaasti
mukavaa päivän jatkoa.

Miina ja Manu tulevat kirjastonhoitajan kanssa tietokoneiden luokse. Kuuluu hiljaista naputusta, kun kirjaston asiakkaat käyttävät tietokoneita.

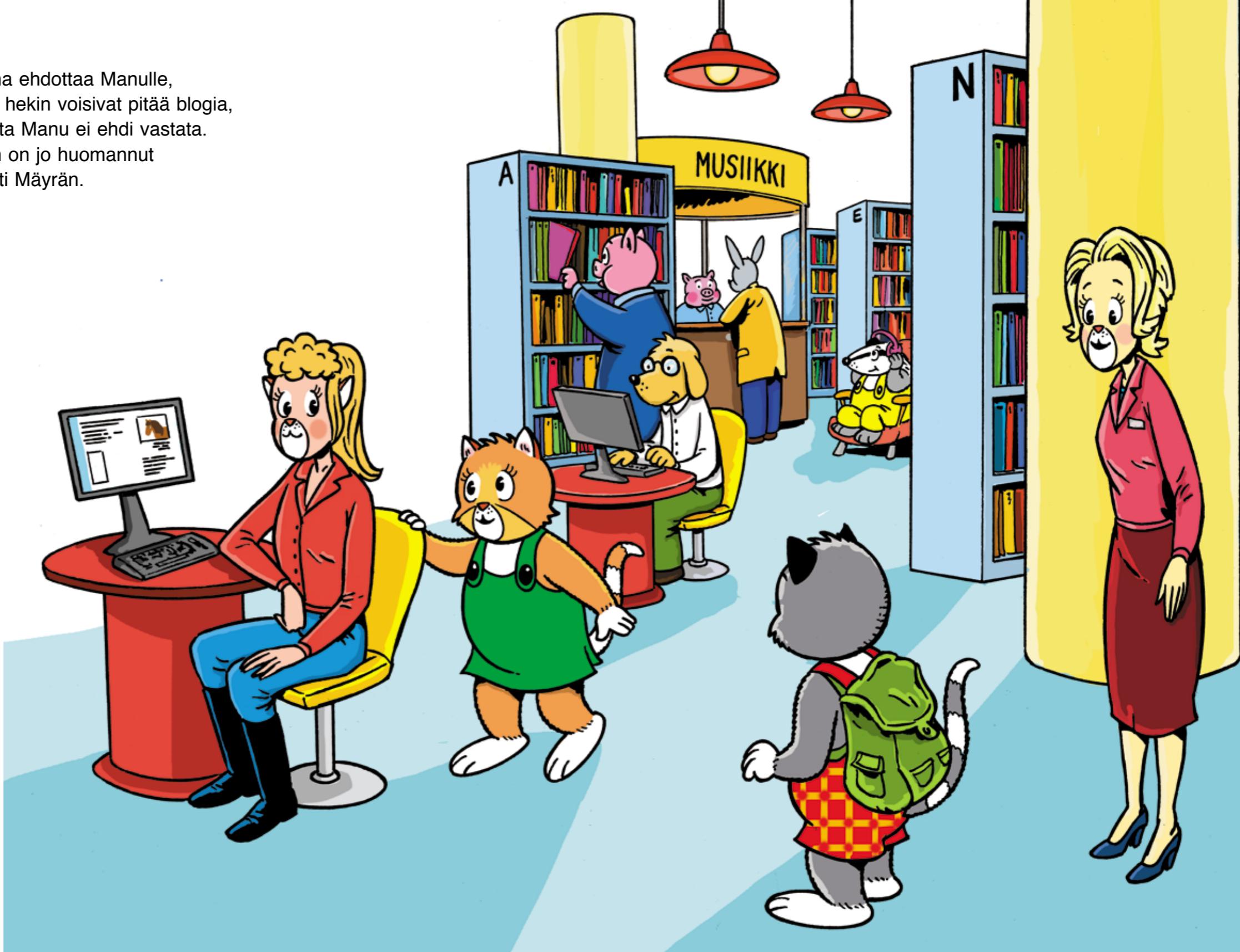
Äkkiä Manu huomaa tutun hahmon erään koneen ääressä.
– Katso, Miina, tuolla on Kisu Kissanminttu, hän kuiskaa.

Kisu Kissanmintulla on hevostalli, ja lapset ovat käyneet ratsastamassa Kisun hevosilla.
– Hei Kisu, mitä sinä teet kirjastossa? Miina kysyy.

– Hei Miina ja Manu! Minä kirjoitan heppablogiani.
– Hep-, hep-, Manu yrittää toistaa kamalan vaikean sanan.

Kisu Kissanminttu kertoo, että blogi tarkoittaa päiväkirjaa, jota pidetään internetissä.
– Ja koska minun blogini on heppablogi, kirjoitan siinä omista hevosistani.

Miina ehdottaa Manulle, että hekin voisivat pitää blogia, mutta Manu ei ehdi vastata. Hän on jo huomannut Matti Mäyrän.

Juuri kun Manu aikoo kertoa Miinalle,
että hän näkee Matti Mäyrän,
kirjastonhoitaja ilmoittaa:

– No niin, lapset, olemme perillä!

Kirjastonhoitaja etsii mammuttikirjaa
ensin alahyllyltä,
mutta kurkottelee sitten
yhä ylemmäksi.

– Kyllä sen täällä pitäisi olla,
hän mutisee itsekseen.

Pian kirjastonhoitaja huomaa
mammuttikirjan.

Hän vetää sen hyllystä
ja ojentaa Miinalle ja Manulle.

– Olkaa hyvä!

Voitte mennä tuohon
pöydän ääreen lukemaan ja
katselemaan kirjaa.

Miina ja Manu kiittävät
kirjastonhoitajaa avusta.

He asettuvat pöydän ääreen vierekkäin.
Molempia jännittää,
kun he avaavat kirjan.
– Miina, lue ääneen, Manu pyytää.

Miina lukee, että mammutit elivät
hyvin kauan sitten.

Ne asuivat kylmillä seuduilla,
mutta pitkä karva piti ne lämpiminä.

Mammutit olivat hyvin suuria.
Ne söivät ruohoa
eivätkä jahdanneet muita eläimiä.
Mammutit katosivat maailmasta
tuhansia vuosia sitten.

– Minä kyllä näin
mammutteja tänään,
kun pyöräilimme kirjastoon.
Niitä oli pellolla tien laidassa,
Manu selittää innossaan.

– Ne olivat valtavan suuria,
niillä oli pitkä ruskea turkki
ja niillä oli poikasiakin!

– Kuule, ne taisivat olla lehmiä,
Miina sanoo.

– Ne ovat sellaista rotua,
jota sanotaan ylämaan karjaksi.

– Ylämaan mammutteja,
Manu sanoo ja alkaa nauraa.
Miinaakin naurattaa.

Miina etsii kirjasta lisää tietoja mammuteista. Hän kaivaa repusta esineen, jonka Manu löysi metsästä. Miina vertailee kuvia ja esinettä toisiinsa. Esine on aivan liian pieni mammutin syöksyhampaaksi.

– Manu, ei tämä ole..., Miina aloittaa, mutta Manu ei enää ole hänen vieressään. Manu on kadonnut!

Miina miettii, missä Manu voi olla.
– Manu on niin utelias,
että hän on varmasti lähtenyt tutkimaan kirjastoa itsekseen,
Miina arvelee.

Hän lähtee etsimään Manua,
mutta ensin hän laittaa Manun löytämän esineen reppuun.
Hän ottaa mukaan myös mammutkirjan.

Miina kulkee hitaasti käytävillä kirjahyllyjen välissä. Käytäväät tuntuvat pitkiltä, eikä Manua näy missään.

Manu on kadonnut kirjastoon,
ja Miina on lähtenyt etsimään häntä.

Miina vaeltaa ja vaeltaa.
Kirjahyllyt ja tietokoneet,
pöydät, tuolit, kirjat ja lehdet
vilistävät hänen silmissään.
Manusta ei näy jälkeäkään.

Lopulta Miina on vaeltanut
musiikkiosastolle asti.
Vihdoinkin hän näkee Manun.

Manu istuu Matti Mäyrän vieressä.
Heillä on kuulokkeet korvilla
ja keskittynyt ilme kasvoilla.

– Manu, mitä sinä teet?
Miina kysyy.
Manu havahduu ja vastaa:
– Kuuntelen eläinten ääniä.
Matti löysi minulle sellaisen äänilevyn,
jolla norsut toitottavat,
leijonat karjuvat
ja kissat kehräävät.
Se kuulostaa tosi hienolta!

– Niin varmasti, Miina sanoo.
– Lainataan äänilevy kotiin,
niin voit jatkaa kuuntelua
siellä, hän ehdottaa.

Manu osoittaa mammuttikirjaa,
jota Miina pitää kainalossaan.
– Lainataan tuo kirja mukaan,
niin Sulo-eno voi lukea sitä
meille ääneen, hän sanoo.
– Mutta nyt meidän pitää lähteä,
Miina sanoo.
– Hei, hei, Matti!

Manu laittaa kuulokkeet pois
ja seuraa Miinaa kohti lainauustiskiä.
Matti Mäyrä jää
kuuntelemaan musiikkia.

Miina ja Manu saapuvat kirjojen lainaustiskille.

– Ja tässäkö maksetaan, Manu tiedustelee reippaasti.

– Lainaaminen ei maksa mitään, kirjastonhoitaja kertoo.

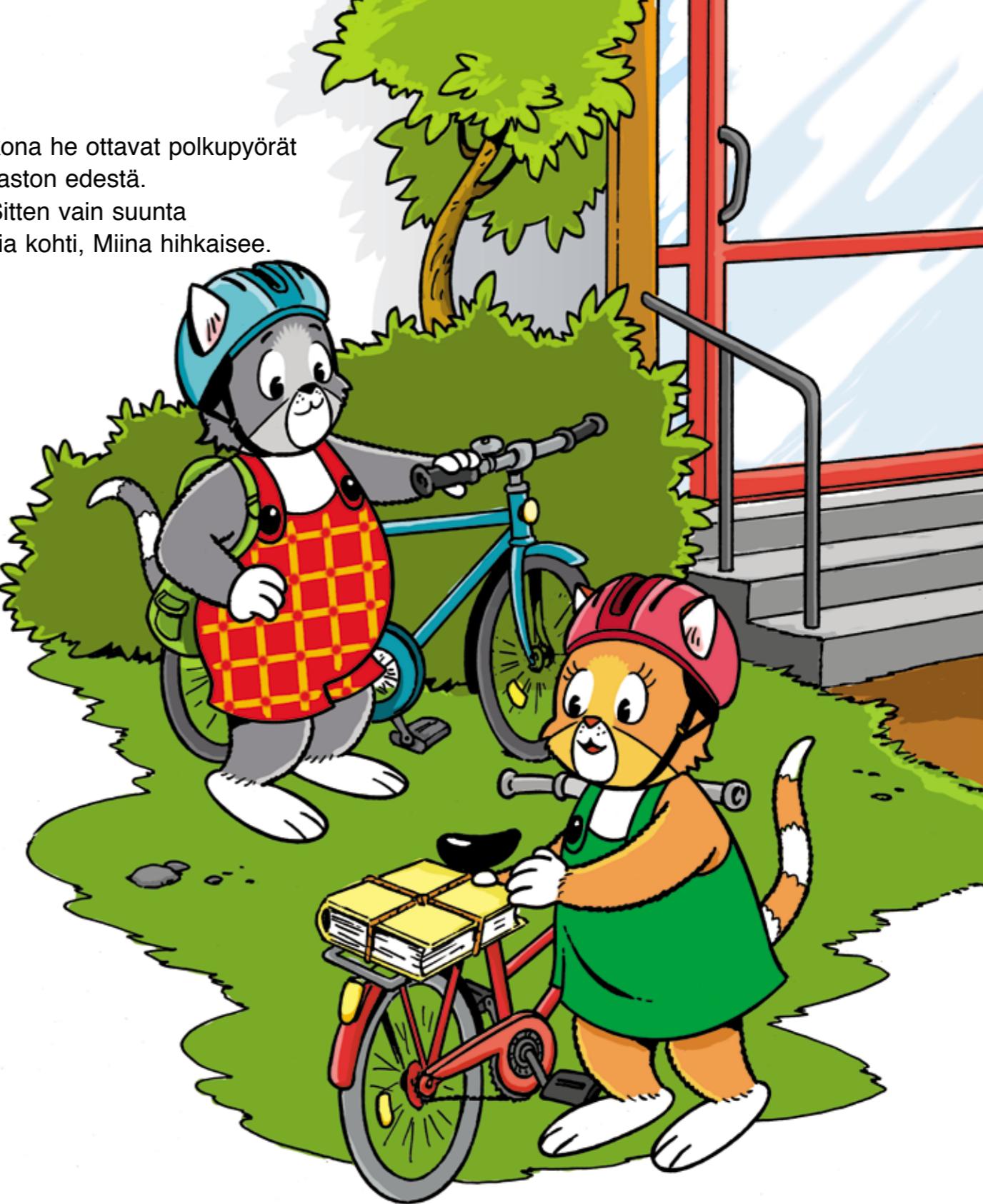
Miina asettaa tiskille mammuttikirjan ja äänilevyn. Sitten hän antaa kirjastokortin kirjastonhoitajalle.

Kun Miina on lainannut mammuttikirjan ja äänilevyn, lapset sanovat näkemiin ja astevat ulos.

Ulkona he ottavat polkupyörät kirjaston edestä.

– Sitten vain suunta kotia kohti, Miina hihkaisee.

Miina ja Manu pyöräilevät kotia kohti aurinkoisessa maisemassa.

– Katso, Kissanniityn Jussi, Miina huudahtaa Manulle. He pysähtyvät Jussin luokse.

– Me tulemme kirjastosta, Manu kertoo Jussille tohkeissaan.

– Kävimme etsimässä tietoa mammuteista.

Miina ottaa repusta esineen, jonka Manu löysi metsästä.

– Luulimme tätä mammutin hampaaksi, Miina kertoo.

– Oikein syöksyhampaaksi, Manu tarkentaa.

– Näyttäkääpä, Jussi pyytää. Hän käantelee esinettä käissään ja katsoo sitä tarkasti joka puolelta.

– Taidan tietää, mikä tämä on, hän sanoo lopulta.

– No mikä? Lapset henkäisevät. – Tämä on lehmän sarvi.

– Kun laskin lehmät kesälaitumelle, ne nahistelivat siitä, kuka on lauman johtaja.

Ne puskivat toisiaan, ja silloin tämä sarvi putosi joltakin lehmältä, Jussi kertoo.

– Mutta tiesittekös sitä, että ennen vanhaan viikingit tekivät tällaisista sarvesta juoma-astioita? Jussi kysyy.

Tieto on lapsille uusi. Manu päättää mielessään, että hän kokeilee joskus, voiko lehmän sarvesta juoda kaakaota.

Vaikka outo esine ei ollut mammutin syöksyhammas, Miinasta oli hauska käydä kirjastossa.

– Manu, milloin mennään taas kirjastoon seikkailemaan?

Manu ei ehdi vastata. Hän on löytänyt tien vierestä jotakin kiinnostavaa. Uusi seikkailu saattaa olla lähempänä kuin Miina arvaakaan.

Lue lapselle!

Lapselle lukeminen on
mukava ja rauhallinen hetki
olla yhdessä lapsen kanssa.

Tee yhteisistä lukuhetkistä
säännöllinen tapa,
ja lue lapselle kirjoja,
joista hän on kiinnostunut.
Voit joutua lukemaan
samaa kirjaa yhä uudestaan.

Kun luet lapselle,
hänen mielikuvituksensa ja
sanavarastonsa kehittyvät.

Satu- ja kuvakirjat opettavat
lapselle tunteita,
ja hauskat kirjat ilahduttavat häntä.
Lukeminen auttaa keskittymään,
ja lapsen kanssa voi jutella
niistä ajatuksista, joita kirja herättää.

Lue lapselle monenlaisia kirjoja.
Myös vaatimaton kirja
voi antaa lapselle syviä elämäksiä.
Kuvat ja monipuoliset tekstit
antavat lapselle eväitä elämään.

Jo pari kuukautta vanha vauva
katselee selkeitä ja värikkäitä kuvia,
jotka esittävät ihmisen kasvoja.

Kaksivuotias lapsi kiinnostuu
pienistä tarinoista, joissa on kuvia
sekä tuttuja hahmoja ja tapahtumia.
Hän on riemuissaan,
kun kirjan juoni tulee tutuksi
ja hän osaa vastata aikuisen
kysymyksiin.

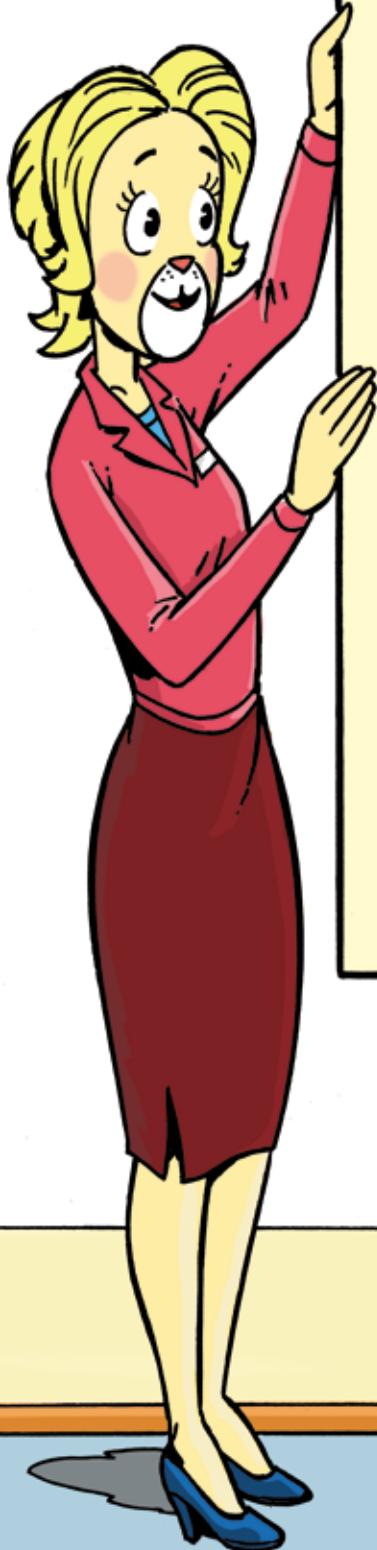
Noin neljävuotias lapsi osaa
kuunnella satukirjaa.
Kirjassa ei tarvitse olla kuvia
jokaisella sivulla.

Älä huolestu, jos lapsesi
ei ole yhtä kiinnostunut kirjoista
kuin ystäväsi tai tuttusi lapsi.
Ihmiset ovat erilaisia,
ja kokeilemalla löydät
sellaiset lukutottumukset,
jotka sopivat omalle perheellesi.

Hanki kotiin hyviä lastenkirjoja.
Voit ostaa niitä kirjakaupoista.
Näin lapsesi saa oman
kirjojen kokoelman.

Teksti: Katariina Ahtiainen,
Tampereen kaupunginkirjaston lasten ja nuorten osasto.
Muokkaus selkokielelle: Tuula Puranen

Käytä kirjastoa!

Voit lainata lastenkirjoja kirjastosta.
Sieltä voit myös kysyä,
millaiset kirjat sopivat
lastesi ikäisille lapsille.

Kirjastojen käyttö on ilmaista.
Kun haluat kirjastokortin,
ota henkilötodistus mukaan kirjastoon
ja kerro kirjastonhoitajalle,
että haluaisit kirjastokortin.

Kirjastokortilla voit lainata kirjoja
ja muuta aineistoa,
esimerkiksi elokuvia ja musiikkia.

Suomessa kirjastoja on
kaikilla paikkakunnilla.
Jos kirjastoa ei ole,
seudulla kiertää kirjastoauto.

Teksti: Katriina Ahtiainen,
Tampereen kaupunginkirjaston lasten ja nuorten osasto.
Muokkaus selkokielelle: Tuula Puranen